ختم خواجگان

طریقه نقشبندیه

بسم الله الرحمن الرحيم

دلایل اثبات اوراد و اذکار ختم خواجگان

قبل از اینکه به بیان ختم خواجگان بپردازیم، احادیثی از رسول اکرمﷺ در اثبات اوراد و اذکار این ختم و نیز احادیثی در جایز بودن استفاده از سنگریزه برای شمارش ذکر می‌آوریم.

از ابی‌سعید خدریؓ روایت کرده‌اند که گفت: شخصی شنید که مردی «قل هو الله احد» را بسیار تکرار می‌کند. هنگامی که صبح شد نزد رسول‌اللهﷺ آمد و آن‌را برای حضرتﷺ تعریف کرد به گونه‌ای که آن‌را کوچک شمرد. رسول‌خداﷺ فرمود: قسم به کسی که جانم در دست اوست که ثواب این ذکر برابر خواندن یک سوم قرآن کریم است[1].

از انس بن مالکؓ روایت شده است که گفت: هنگامی که امری بر حضرت رسولﷺ دشوار می‌شد، این ذکر را تکرار می‌کرد: «یا حیّ یا قیّوم برحمتک استغیث»[2].

از ابیّ بن کعبؓ روایت کرده‌اند که گفت: رسول‌خداﷺ فرمودند: ای ابو منذر! آیا می‌دانی کدام آیه از آیات قرآن کریم نزد تو بزرگ‌تر است؟ گفتم: خدا و رسولش می‌دانند. دوباره فرمود: ای ابو منذر! آیا می‌دانی کدام آیه از آیات قرآن کریم نزد تو

---

۱. صحیح بخاری، ج٦، ص۱۸۹.

۲. سنن ترمذی، ج ۵، ص ۵۳۹ .

بزرگ‌تر است؟ گفتم: ﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُ﴾. آن حضرت به سینه‌ام زد و فرمود: ای ابو منذر! به خدا سوگند علم بر تو نیکو و گوارا باد[1].

از سعدؓ روایت شده است که گفت: رسول‌خداﷺ فرمود: یونس وقتی در شکم نهنگ بود، این دعا را خواند: ﴿لَّآ إِلَـٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَـٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ﴾[2]. به درستی که هیچ مرد مسلمانی نیست که این دعا را خوانده باشد مگر اینکه خداوند خواسته او را اجابت کرده است[3].

از ابوهریرهؓ روایت کرده‌اند که گفت: رسول‌خداﷺ فرمودند: دو کلمه است که گفتن آن، آسان ولی در ترازوی اعمال نیک در قیامت، سنگین و نزد خداوند بسیار محبوب و دوست داشتنی است و آن «سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظیم است»[4].

حضرت عمرؓ از پیامبر اکرمﷺ روایت می‌کند که ایشان فرمودند: «اگر کسی فراموش کند که تمام و یا قسمتی از ورد خود را در شب بخواند، پس آن را بین نماز صبح و نماز ظهر بخواند، برای او پاداشی مثل پاداش خواندن آن در شب عطا می‌شود»[5]. حزب یعنی ورد یا وظیفه‌ای که انسان برای خود از نماز یا تلاوت یا ذکر و یا دعا اختیار می‌کند. این حدیث بر چند مطلب دلالت می‌کند: ۱) اختیار کردن ورد

---

۱. صحیح مسلم، ج۱، ص٥٥٦ .

۲. هیچ خدایی جز تو نیست و تو پاک و منزّه هستی و من از ستم کارانم. انبیا/ ۸۷ .

۳. سنن ترمذی، ج ۵، ص ۵۲۹ .

٤. صحیح بخاری، ج۸، ص۱۳۹.

۵. صحیح مسلم، ج۱، ص۵۱۵ .

برای خود در همهٔ نوافل از نماز، تلاوت، ذکر و یا دعا ۲) مشروعیّت قضای اوراد (نوافل).

دربارهٔ اینکه در حدیث تصریح به شب شده است، حضرت شیخ عبدالحق، محدّث دهلوی، در ترجمهٔ فارسی **مشکاة** می‌فرماید که این به حکم غالب است؛ زیرا اعضای بدن انسان در شب فارغ‌تر از روز است و تهجّد هم در شب است؛ به این معنا که اگر در روز ورد مشخّصی داشت و از او فوت شد، می‌تواند آن را در شب ادا کند بر مبنای آیه کریمهٔ سوره فرقان که فرمود: ﴿وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ خِلۡفَةٗ لِّمَنۡ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوۡ أَرَادَ شُكُورٗا﴾[1].

دلایل جواز استفاده از وسایل در ذکر

کسی که ذکر می کند مجاز است که برای شمارش ذکر از وسایلی مانند تسبیح یا هستهٔ خرما و یا سنگریزه استفاده کند و در این مسئله از سعد بن ابی‌وقّاص ﷛ روایت شده است که وی با آن حضرت ﷺ نزد زنی[2] رفتند و جلوی آن زن هسته‌های خرما یا سنگریزه بود (شک از راوی است) که با آن تسبیح می گفت. پیامبر ﷺ فرمودند: آیا خبر ندهم تو را به ذکری که برایت آسان‌تر و با فضیلت تر است؟ «سُبحانَ اللهِ عددَ ما خلقَ

۱. اوست کسی که شب و روز را جایگزین (خلیفه) یکدیگر می‌سازد برای انسانی که بخواهد به یاد خدا باشد و یا بخواهد شکر گزاری کند. فرقان/ ٦٢.

۲. در بعضی روایات آمده است که آن زن از امّهات المؤمنین بود؛ جویریه یا صفیه ـ رضی الله تعالی عنهما.

فِی السّماءِ و سُبحانَ اللهِ عددَ ما خلقَ فی الارضِ و سُبحانَ اللهِ عددَ ما بینَ ذَلکَ وَ سُبحانَ اللهِ عددَ ما هُوَ خالقٌ» و الله اکبر و لا حول و لا قوّةَ الّا بالله نیز مانند آنچه گذشت[1].

ملّا علی قاری نوشته است: این حدیث مدرک صحیحی برای جواز تسبیح به دست گرفتن است؛ یعنی پیامبرﷺ شیوۀ ذکر کردن این زن را انکار نفرمود و این به منزلۀ تأیید است؛ زیرا تسبیح به دست گرفتن به معنای هسته و سنگریزه می‌باشد؛ چون تفاوتی بین مهره‌های به رشته در آورده شده و مهره‌های پراکنده وجود ندارد و گفتۀ کسی که آن را بدعت شمرده است، اعتبار ندارد و همانا مشایخ گفته‌اند که تسبیح (سبحه) تازیانۀ شیطان است. همچنین روایت شده است که در دست جنید رحمه‌الله تسبیح بود در حالی که به انتها[2] رسیده بود؛ از او سؤال شد، جواب داد: چیزی را که به وسیلۀ آن به خدا رسیده‌ایم، چگونه ترک کنیم[3].

همچنین از امّهات المؤمنین و صحابه دربارۀ ذکر با سنگریزه، گره نخ، هستۀ خرما و دیگر وسایل نقل شده است که آن حضرتﷺ از بعضی مشاهده نمودند و انکار نفرمودند و همچنین تابعین و علمای اکثر فرق اسلامی، استفاده از وسایل در ذکر را جایز دانسته‌اند.

امّ المؤمنین صفیّه می گوید: پیامبرﷺ نزد من تشریف آورد، در حالی که جلوی من چهار هزار هستۀ خرما بود که با آن تسبیح می‌خواندم. پس گفتم: همانا من با این‌ها تسبیح گفته‌ام. آن حضرتﷺ فرمودند: آیا من به تو وردی یاد ندهم که ثواب آن بیشتر

۱. ترمذی، ج۵، ص۵۶۲ .

۲. در سکرات الموت.

۳. مرقاة، ج۵، ص ۲۲۱. قطب یافعی واقعۀ جنید را در **الارشاد** و **التطریز** نیز بیان کرده است.

از آن ذکری است که گفته‌ای؟ عرض کردم: بلی، به من یاد ده. فرمودند: بگو «سبحان الله عدد خلقه»[1].

در حاشیهٔ **ابن‌عابدین** آمده است: پیامبر این زن را از کارش نهی نکرد، بلکه او را به آنچه افضل‌تر و آسان‌تر بود، ارشاد نمودند و اگر ذکر با سنگریزه و هسته مکروه بود، حتماً پیامبرﷺ آن زن را از این کار باز می‌داشتند. این حدیث، دلیل بر افضلیّت این ذکر بر سایر اذکار است هر چند که آن اذکار اندکی تکرار بشوند.

علّامه شوکانی در **نیل‌الأوطار** نوشته است: این دو حدیث بر جواز شمردن تسبیحات با هسته و سنگریزه و همچنین با تسبیح دلالت دارند؛ زیرا که هسته و سنگریزه با تسبیح به دلیل گفتهٔ پیامبرﷺ فرقی ندارند (یعنی عدم انکار پیامبرﷺ به معنی تأیید است) و ارشاد کردن پیامبر آن دو را به آنچه که بهتر است، منافی با جواز نیست و آثار زیادی در این باره آمده است.

ابونضره رحمه‌الله می گوید: در مدینه نزد ابوهریرهرضی‌الله‌عنه مهمان شدم، پس هیچ مردی را از اصحاب پیامبر ندیدم که از ابوهریرهرضی‌الله‌عنه در عبادت بیشتر بکوشد و در مهمان‌نوازی از او جلوتر باشد؛ روزی من نزد او بودم و او بر تخت خود نشسته بود و همراهش کیسه‌ای بود که در آن سنگریزه و هستهٔ خرما قرار داشت و پایین تخت، کنیز سیاه پوست وی بر زمین نشسته بود. ابوهریره با آن سنگریزه‌ها و یا هسته‌ها تسبیح می گفت و چون همهٔ آنچه را که در کیسه بود، تمام کرد، کیسه را به سوی کنیز

۱. ترمذی، ج۵، ص۵۵۵.

انداخت. کنیز همهٔ آن را جمع کرد و به کیسه برگرداند و آن را نزد ابوهریرهﷺ بر روی تخت گذاشت[1].

ابن سعدﷺ از ابوهریرهﷺ روایت کرده است که وی با مُجَزِّع[2] تسبیح می گفت[3].

از ابوصفیّه، غلام آزاده شدهٔ پیامبرﷺ نقل است که برای او قالی‌ای پهن می‌کردند و سبدی که در آن سنگریزه بود، می‌آوردند؛ پس با آن تا نیم روز تسبیح می گفت؛ سپس برداشته می‌شد و پس از نماز دوباره آن‌را می‌آوردند و تا شامگاه با آن ذکر می کرد[4].

مادر یونس بن عبید می گوید: من ابوصفیّه، صحابی پیامبر را که همسایهٔ ما بود، دیدم که با سنگریزه سبحان الله می گفت[5].

حضرت شاه عبدالعزیز، مفسّر و محدّث و فقیه بزرگوار، فرزند حضرت شاه ولی‌الله، در **فتوای عزیزی** دربارهٔ ختم خواجگان اینگونه نوشته است:

سؤال: برای رسیدن به اهداف دنیوی چه باید خواند؟

جواب: «حسبنا الله و نعم الوکیل» را پانصد بار و اوّل و آخرش درود شریف را ده بار تا حصول آن مقصود بخواند و برای جلب عطوفت حکّام «یا مقلّب القلوب

---

۱. سنن ابوداود، ج۲، ص ۲۵۲.

۲. مُجَزِّع یعنی هسته هایی که به یکدیگر مالیده و ساییده شده اند و بر اثر آن برخی سفید و برخی به رنگ سابق خود باقی مانده اند. هـر چـه در آن سیاهی و سفیدی باشد، مجزّع است.

۳. الحاوی للفتاوی، باب المنحهٔ فی السبحهٔ، ج۲، ص ٤ .

٤. شعب الایمان، ج۲، ص ۱۸۷ .

٥. العلل و معرفهٔ الرجال، ج۲، ص ۱۳۷.

بالخیر» را دویست بار پس از عشاء بخواند؛ همچنین خواندن «یا قاضی الحاجات» صد مرتبه برای این کار مجرّب است. اگر ختم خواجگان را برای حصول امر مهم بخواند، بهتر است؛ «یا قاضی الحاجات» را نیز باید بخواند[1].

ختم خواجگان نقشبندیّه

روش خواندن ختم خواجگان نقشبندیّه ـ قدّس الله اسرارهم ـ که در میان مریدان و مخلصان ایشان معمول است و حضرت قبله گاهی‌ام همیشه این ختم‌های شریف را تلاوت می‌کرد، به شرح زیر است.

دعای شروع ختم‌های صبح، ظهر و عصر

اَللّٰهُمَّ یَا مُفَتِّحَ الْاَبْوَابِ وَ یَا مُسَبِّبَ الْاَسْبَابِ وَ یَا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ وَ الْاَبْصَارِ وَ یَا دَلِیْلَ الْمُتَحَیِّرِیْنَ وَ یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیْثِیْنَ اَغِثْنَا وَ تَوَکَّلْنَا عَلَیْکَ یَا رَبَّنَا وَ فَوَّضْنَا اَمْرَنَا اِلَیْکَ یَا فَتَّاحُ یَا بَاسِطُ وَ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالَی عَلَی خَیْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ صَحْبِهِ اَجْمَعِیْنَ. رَبَّنَا اَتْمِمْ لَنَا نُوْرَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا اِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ.[2]

---

۱. فتوای عزیزی، ج۱، ص۲۶.

۲. پروردگارا! ای گشایندهٔ درهای رزق و روزی و ای به وجود آورندهٔ تمام اسباب و ای گردانندهٔ همهٔ قلب‌ها و دیدگان به بهترین وجه و ای راهنمای متحیّران و ای فریاد رس فریاد کنندگان به فریاد ما برس بر تو توکّل کردیم. پروردگارا! ما کارمان را به تو واگذار کردیم، ای گشایندهٔ کارها و ای بسط دهندهٔ رزق و روزی و درود خداوند بر بهترین مخلوق او حضرت محمّدﷺ و بر اولاد و اصحاب او همهٔ آن‌ها، خداوندا! نور ما را بر ما تمام گردان و گناهان ما را بیامرز، به درستی که تو بر هر چیزی توانایی.

ختم اوّل صبح

پس از خواندن تعوّذ و تسمیه، هفت مرتبه سورهٔ شریف فاتحه و پس از آن، این درود شریف را صد مرتبه بخواند: «اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ»[1]. آنگاه سورهٔ شرح را هفتاد و یک مرتبه و پس از آن، هزار و یک مرتبه سورهٔ اخلاص را بخواند و دوباره سورهٔ شریف فاتحه را هفت مرتبه و درود شریف را صد مرتبه بخواند. سپس صد مرتبه بخواند: «يَا قَاضِيَ الْحَاجَاتِ، يَا كَافِيَ الْمُهِمَّاتِ، يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ، يَا شَافِيَ الْاَمْرَاضِ، يَا حَلَّالَ الْمُشْكِلَاتِ، يَا رَافِعَ الدَّرَجَاتِ، يَا مُجِيْبَ الدَّعَوَاتِ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ»[2].

پس از آن دعا کند: الهی به حرمت حضرت سیّد المرسلین و شفیع المذنبین و رحمةٍ للعالمین، حضرت محمّد مصطفیﷺ مع آل و اولاد و اصحاب کرام و ازواج مطهّرات و چهار یار کبار ـ رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ـ و الی ارواح ائمّه اربعه خصوصاً الی روحانیّت امام اعظم، صوفی کوفی ـ رضوان الله علیه ـ مع شاگردانشان و الی ارواح جمیع حضرات خواجگان طریقه نقشبندیّه، قادریّه، چشتیّه، سهروردیّه، کبرویّه، مداریّه، قلندریّه، نَوَّرَ اللهُ مَرَاقِدَهُمُ الشَّرِيْفَةَ وَبَرَّدَ اللهُ مَضَاجِعَهُمُ اللَّطِيْفَةَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوْضَاتِهِمْ وَبَرَكَاتِهِمْ وَانْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِمْ وَاَسْرَارِهِمْ، أَوْصِلْ وَبَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَى

۱. پروردگارا! بر سرورمان محمّدﷺ و بر آل و اصحابش درود و سلام بفرست.

۲. ای برطرف کنندهٔ نیازها و کفایت کنندهٔ سختی‌ها و دفع کنندهٔ بلاها و شفا دهندهٔ امراض و ای حلّال مشکلات و بالا برندهٔ درجات و اجابت کنندهٔ دعاها و ای رحم کننده ترین رحم کنندگان.

اَرْوَاحِهِمْ وَاِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَاِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.[1]

ختم دوم صبح

پس از ختم بزرگ، پانصد مرتبه این را بخواند: «یَا اللهُ یَا رَحْمَنُ یَا رَحِیْمُ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ وَ صَلَّی اللهُ تَعَالَی عَلَی خَیْرِ خَلْقِهِ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَی آلِهِ وَ أَصْحَابِهِ اَجْمَعِیْنَ»[2]. پس از آن دعا کند: الهی به حرمت مجدّد مائة ثالث عشر، نایب حضرت خیر البشر، خلیفة الله، مروّج شریعت حضرت محمّد مصطفیﷺ، حضرت عبدالله المشتهر به غلام علی شاه دهلوی رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

---

۱. خداوند مرقد شریف و بارگاه لطیفشان را نورانی و سرد گرداند. پروردگارا! از خیر و برکاتشان ما را بهره مند و از علوم و اسرارشان ما را سودمند بگردان و ثواب این ختم را برای روحشان و ارواح همۀ پیران بزرگ و ارواح همۀ مؤمنان و مؤمنات بفرست. به رحمت تو ای رحم کننده ترین رحم کنندگان.

۲. پروردگارا! ای بخشاینده و ای مهربان و ای رحم کننده ترین رحم کنندگان، درود خداوند بر برترین مخلوقاتش، سرورمان حضرت محمّدﷺ و بر آل و همۀ اصحابش باد.

ختم سوم صبح

اوّل صد مرتبه درود شریف را بخواند، پس از آن پانصد مرتبه «یا حَیُّ یا قَیُّومُ بِرَحمَتکَ أَستَغِیثُ»[1] و صد مرتبه درود شریف را بخواند. پس از آن دعا کند: الهی به حرمت قیّوم طریقهٔ احمدیّه و مُحیِی السّنَنِ النّبویّة، فَریدِ العَصرِ و الدّورانِ، حضرت شمس الدّین حبیب الله میرزا جان جانان مظهر شهید رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم چهارم صبح

ابتدا صد مرتبه درود شریف بخواند، پس از آن پانصد مرتبه «یا غِیَاثَ المُستَغِیثِینَ اَغِثنَا»[2] بخواند. آنگاه دوباره صد مرتبه درود شریف را بخواند و اینگونه دعا کند: اِلَهِیْ بِحُرْمَةِ رَئِیْسِ الْاَوْلِیَاءِ وَ سُلْطَانِ الْاَصْفِیَاءِ وَ بُرْهَانِ الْاَتْقِیَاءِ شَیْخِنَا وَ مُرْشِدِنَا وَ وَسِیْلَتِنَا اِلَی اللهِ الْوَاهِبِ، حضرت مولانا ولی الله صاحب رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ. اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی

---

۱. ای زنده و پایدار! به رحمت تو فریاد خواهی می‌کنیم.

۲. ای یاور یاری خواهان! یاری بده ما را.

اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمَشَائِخِ الْكِبَارِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِيْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

ختم پنجم صبح

اوّل درود شریف را صد مرتبه بخواند، سپس ﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُ﴾ را پانصد مرتبه بخواند. آنگاه درود شریف را صد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت کاشف اسرار حقیقت و معرفت، مروّج شریعت و طریقت، حضرت شمس الحق مجدّدی رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِيْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِيْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوْضَاتِهِ وَ بَرَكَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَى رُوْحِهِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمَشَائِخِ الْكِبَارِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِيْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ. «اَللَّهُمَّ وَفِّقْنَا لِمَرْضَاتِکَ وَ ثَبِّتْنَا عَلَى دِيْنِکَ وَ عَلَى طَاعَتِکَ، اَللَّهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَ ارْزُقْنَا اتِّبَاعَهُ، وَ اَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَ ارْزُقْنَا اجْتِنَابَهُ. اَللَّهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَصَرَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ ﷺ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ، وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِيْنَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ﷺ وَ لَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِيْنَ بِرَحْمَتِکَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ»[1].

---

۱. پروردگارا! به ما توفیق رضایت و خوشنودی ات را بده و ما را در دینت و بر طاعتت ثابت قدم گردان. پروردگارا! به ما حق را حق نشان بده و پیروی از حق را روزی ما بگردان و باطل را باطل نشان بده و دوری از باطل را روزی ما بگردان. پروردگارا! یاری بده کسی را که دین محمّد ﷺ را یاری کرد و ما را از جمله آنان قرار بده و خوار بگردان کسی را که دین حضرت محمّد ﷺ را خوار کرد و ما را از جملهٔ آنان قرار مده. به حرمت سرور فرستادگان الهی و آل پاکش و به رحمتت ای رحم کننده ترین رحم کنندگان.

ختم اوّل ظهر

ابتدا صد مرتبه درود شریف و پانصد مرتبه ﴿حَسۡبُنَا ٱللَّهُ وَنِعۡمَ ٱلۡوَكِيلُ﴾[1] را بخواند، آنگاه دوباره صد مرتبه درود شریف را بخواند و دعا کند: الهی به حرمت پیر پیران، میر میران، غوث الثّقلین، محبوب الصّمدانی، حضرت شیخ عبدالقادر جیلانی رحمه‌الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هٰذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم دوم ظهر

صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه ﴿لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ﴾ را بخواند. دوباره صد مرتبه درود شریف را بخواند و دعا کند: الهی به حرمت صاحب التّقوی، عروة الوثقی، جامع اسرار و علوم، حضرت خواجه محمّد معصوم مجدّدی رحمه‌الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَانْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هٰذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِیْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

---

۱. خداوند ما را کفایت می کند. چه خوب حفظ کننده و نگهدارنده ای است. آل عمران/ ۱۷۳ .

ختم سوم ظهر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ» را بخواند، آنگاه دوباره درود شریف را صد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت امام شریعت و طریقت و معرفت، قطب المحققّین، امام ربّانی، مجدّد الف ثانی، حضرت شیخ أحمد فاروقی سرهندی رحمه‌الله، نَوَّرَ اللّٰهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِيْفَ وَ بَرَّدَ اللّٰهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِيْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوْضَاتِهِ وَ بَرَكَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَى رُوْحِهِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمَشَائِخِ الْكِبَارِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِيْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

ختم چهارم ظهر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه «يَا خَفِيَّ اللُّطْفِ اَدْرِكْنِيْ بِلُطْفِكَ الْخَفِيِّ»[1] را بخواند. آنگاه دوباره درود شریف را صد بار بخواند و دعا کند: الهی به حرمت خواجهٔ خواجگان، سر حلقهٔ عارفان، بدر الملة و الدّین، مرهم دل‌های ناسور، حضرت خواجه بهاءالدّین نقشبند بخارایی رحمه‌الله، نَوَّرَ اللّٰهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِيْفَ وَ بَرَّدَ اللّٰهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِيْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا مِنْ فُيُوْضَاتِهِ وَ بَرَكَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَى رُوْحِهِ وَ اِلَى اَرْوَاحِ جَمِيْعِ الْمَشَائِخِ

۱. ای ذاتی که لطف تو پوشیده و پنهان است! مرا به لطف پوشیده ات دریاب.

الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُـؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَـاتِ وَ الْمُسْـلِمِیْنَ وَ الْمُسْـلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم پنجم ظهر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه این آیه را بخوانـد: ﴿رَبِّ لَا تَذَرۡنِی فَرۡدًا وَأَنتَ خَیۡرُ ٱلۡوَٰرِثِینَ﴾[1] دوباره درود شریف را صد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت حاج الحرمین الشّریفین، مقبـول ربّ المشـرقین و المغـربین و وسیلتنا الی الله الصّمد، حضرت حاجی دوست محمّد صاحب رحمه‌الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَـدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِـنْ فُیُوْضَـاتِهِ وَ بَرَکَاتِـهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِـهِ وَ اِلَـی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَـاتِ وَ الْمُسْـلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم ششم ظهر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه ایـن آیـه کریمـه را بخوانـد: ﴿رَبِّ هَبۡ لِی حُکۡمًا وَأَلۡحِقۡنِی بِٱلصَّٰلِحِینَ﴾[2] دوبـاره درود شـریف را صـد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت قطب العوام و محبوب الـرّحمن، خلیفـة الله، نائـب رسـول الله، حضـرت حـاجی محمّـد معصـوم صـاحب رحمه‌الله، نَـوَّرَ اللهُ مَرْقَـدَهُ

۱. پرورد گارا! مرا تنها رها مکن و تو برترین وارثان هستی. انبیا/ ۸۹ .

۲. پرورد گارا! حکمی را بر من ببخش و مرا از جمله صالحین قرار بده. شعرا / ۸۳ .

الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ. اَللَّهُمَّ وَفِّقْنَا لِمَرْضَاتِکَ وَ ثَبِّتْنَا عَلَی دِیْنِکَ وَ عَلَی طَاعَتِکَ، اَللَّهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَ ارْزُقْنَا اتِّبَاعَهُ، وَ اَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَ ارْزُقْنَا اجْتِنَابَهُ. اَللَّهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَصَرَ دِیْنَ مُحَمَّدٍﷺ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ، وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِیْنَ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍﷺ وَ لَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ بِحُرْمَةِ سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِیْنَ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم اوّل عصر

پس از خواندن تعوّذ و تسمیه، هفت مرتبه سورهٔ شریف فاتحه و پس از آن، این درود شریف را صد مرتبه بخواند: «اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَی آلِهِ وَ صَحْبِهِ وَ سَلِّمْ». آنگاه سورهٔ شرح را هفتاد و یک مرتبه و پس از آن، هزار و یک مرتبه سورهٔ اخلاص را بخواند و دوباره سورهٔ شریف فاتحه را هفت مرتبه و درود شریف را صد مرتبه بخواند. سپس صد مرتبه بخواند: «یَا قَاضِیَ الْحَاجَاتِ، یَا کَافِیَ الْمُهِمَّاتِ، یَا دَافِعَ الْبَلِیَّاتِ، یَا شَافِیَ الْاَمْرَاضِ، یَا حَلَّالَ الْمُشْکِلَاتِ، یَا رَافِعَ الدَّرَجَاتِ، یَا مُجِیْبَ الدَّعَوَاتِ، یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ».

پس از آن دعا کند: الهی به حرمت حضرت سیّد المرسلین و شفیع المذنبین و رحمة للعالمین، حضرت محمّد مصطفیﷺ مع آل و اولاد و اصحاب کرام و ازواج

مطهّرات و چهار یار کبار ـ رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ـ و الی ارواح ائمّه اربعه خصوصاً الی روحانیّت امام اعظم، صوفی کوفی ـ رضوان الله علیه ـ مع شاگردانشان و الی ارواح جمیع حضرات خواجگان طریقه نقشبندیّه، قادریّه، چشتیّه، سهروردیّه، کبرویّه، مداریّه، قلندریّه، نَوَّرَ اللهُ مَرَاقِدَهُمُ الشَّرِیْفَةَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضَاجِعَهُمُ اللَّطِیْفَةَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِمْ وَ بَرَکَاتِهِمْ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِمْ وَ اَسْرَارِهِمْ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی اَرْوَاحِهِمْ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم دوم عصر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه «یَا رَحِیْمَ کُلِّ صَرِیْخٍ وَ مَکْرُوبٍ وَ غِیَاثَهُ وَ مَعَاذَهُ»[1] را بخواند. آنگاه دوباره درود شریف را صد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت قطب الدّوران، وحید العصر و الزّمان، حافظ القرآن المجید، سرهنگ اهل تجرید، حضرت شیخ ابوسعید رحمه‌الله و به حرمت شیخ احمد سعید رحمه‌الله، نَوَّرَ اللهُ مَرَاقِدَهُمَا الشَّرِیْفَةَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضَاجِعَهُمَا اللَّطِیْفَةَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِمَا وَ بَرَکَاتِهِمَا وَانْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِمَا وَاَسْرَارِهِمَا، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی اَرْوَاحِهِمَا وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ، بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

---

۱. ای رحم کننده و بخشایندهٔ هر فریاد خواه و پریشان و ای یاور و پناه دهندهٔ او.

ختم سوم عصر

ابتدا پانصد مرتبه «اَللّٰهُمَّ اَبْلِغْ رُوْحَ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ مِنِّیْ تَحِیَّةً وَ سَلَامًا»[1] بخواند و دعا کند: الهی به حرمت عاشق الله، محبوب الله، خلیفة الله، نائب حضرت رسول الله، حضرت مولانا امان الله صاحب رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم چهارم عصر

اوّل صد مرتبه درود شریف و پس از آن پانصد مرتبه «سُبْحَانَ اللهِ وَ بِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللهِ الْعَظِیْمِ»[2] را بخواند. آنگاه دوباره درود شریف را صد مرتبه بخواند و دعا کند: الهی به حرمت قطب فلک حقیقت، گنجور معرفت الهی، منبع فیوضات لایتناهی، شیخنا و مرشدنا و وسیلتنا الی الله، حضرت محمّد قیّوم صاحب رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی

---

۱. پروردگارا از جانب من بر روح سرورمان حضرت محمّد صلی الله علیه وسلم درود و سلام بفرست.

۲. به پاکی یاد می کنم و ستایش می گویم. پاک است الله که بزرگ و با عظمت است.

اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَـائِخِ الْکِبَـارِ وَ اِلَـی اَرْوَاحِ جَمِیْـعِ الْمُـؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَـاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

ختم پنجم عصر

اوّل درود شـریف را صـد مرتبـه بخوانـد، سـپس ﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْحَيُّ ٱلْقَيُّومُ﴾ را پانصد مرتبه بخواند. آنگاه درود شریف را صد مرتبه بخواند و اینگونه دعا کند: الهی به حرمت کاشف اسرار حقیقت و معرفت، مروّج شریعت و طریقت، حضرت شمس الحق مجدّدی رحمه الله، نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَهُ الشَّرِیْفَ وَ بَرَّدَ اللهُ مَضْجَعَهُ اللَّطِیْفَ، اَللَّهُمَّ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مِنْ فُیُوْضَاتِهِ وَ بَرَکَاتِهِ وَ انْفَعْنَا بِعُلُوْمِهِ وَ اَسْرَارِهِ، أَوْصِلْ وَ بَلِّغْ ثَوَابَ هَذَا الْخَتْمِ اِلَی رُوْحِهِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمَشَائِخِ الْکِبَارِ وَ اِلَی اَرْوَاحِ جَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ الْمُسْلِمِیْنَ وَ الْمُسْلِمَاتِ. اَللَّهُمَّ وَفِّقْنَا لِمَرْضَاتِکَ وَ ثَبِّتْنَا عَلَی دِیْنِکَ وَ عَلَی طَاعَتِکَ، اَللَّهُمَّ اَرِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَ ارْزُقْنَا اتِّبَاعَهُ، وَ اَرِنَا الْبَاطِلَ بَاطِلًا وَ ارْزُقْنَا اجْتِنَابَهُ. اَللَّهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَصَرَ دِیْنَ مُحَمَّدٍ ﷺ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ، وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِیْنَ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ ﷺ وَ لَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ بِحُرْمَةِ سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِیْنَ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ.

وَ آخِرُ دَعْوَانَا اَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِیْنَ وَ الصَّلَوةُ وَ السَّلَامُ عَلَی خَیْرِ خَلْقِهِ وَ نُوْرِ عَرْشِهِ حَضْرَةِ سَیِّدِ الْبَشَرِ الْمُحَرَّرِ عَنْ زَیْغِ الْبَصَرِ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی وَ آلِهِ وَ صَحْبِهِ اَجْمَعِیْنَ.

سیّد عبدالله نقشبندی

خادم خانقاه مشایخ کبار طریقهٔ نقشبندیّه